

Indhold

PAPYRUS 30. årgang nr. 1 2010

Væddersfinx fra indgangen til Amon-Ras tempel i Karnak. Foto LM.

OM FORFATTERNE

Paul John Frandsen er mag. art. og lektor emeritus ved CNA

Lise Manniche er mag. art., PhD og ekstern lektor ved CNA

Jørgen Podemann Sørensen er mag. art. og lektor i religionshistorie

Kim Ryholt er cand. phil., PhD og leder af Center for Canon and Identity Formation, Københavns Universitet

Annette Lerstrup er cand. phil. og freelance

4 Den legendariske kong Nechepsos: På sporet af en gådefuld konge

Kim Ryholt

14 Processionsvejene i Karnak

Lise Manniche

28 Ægyptiske hymner og deres rituelle funktion

Jørgen Podemann Sørensen

32 Ægteskab og incest i det østlige Middelhavsområde

Paul John Frandsen

42 Neues Museum i Berlin genindviet

Lise Manniche

46 Siden sidst

Annette Lerstrup

51 Boganmeldelser

Lise Manniche

ENGLISH ABSTRACTS

The legendary King Nechepsos of Egypt

Kim Ryholt

The name Nechepsos/ Nechepso is known from classical sources as pertaining to an Egyptian king with a particular interest in astrology, but without his place in history having been successfully asserted. This legendary king has now been convincingly identified with king Necho II of the 26th dynasty, known from a number of

papyri in Copenhagen, Lund and Yale. The author explains why and how this identification came about.

The processional ways of Karnak

Lise Manniche

For the past few years, attentive visitors to Luxor would have noticed a major project under way: the clearing of the sphinx alley between the Karnak and Luxor temples. The author has studied the processional ways of Karnak, each lined with their own particular

breed of sphinxes, and attempts to disentangle the layout, identity and purpose of the ancient routes in the area.

Egyptian hymns and their ritual function

Jørgen Podemann Sørensen

Ancient Egyptian hymns differ from our songs of praise in that they bring god into the earthly sphere, whereas our psalms transport the souls of mere mortals to the realm above. The author explains why and how hymns

became a vital part of temple ritual.

Marriage and incest in the Eastern Mediterranean

Paul John Frandsen

In his recent book, *Incestuous and close-kin marriage in ancient Egypt and Persia*. An examination of the evidence (CNI Publications 54), Copenhagen 2009, the author examines the case of consanguineous marriage in ancient Egypt and Persia. This article highlights the main points of his research.

PAPYRUS udgives af
Dansk Ægyptologisk Selskab
c/o Carsten Niebuhr Institut
Københavns Universitet
Amager
Snorresgade 17-19
2300 København S

Hjemmeside
www.daes.dk

DÆS e-mail
mail@daes.dk

Papyrus e-mail
lise@mannique.org

Bestyrelse

Pia Adamsen (sekretær)
Tine Bagh (formand)
Diana H. Barfod (kasserer)
Sussi Bech
Paul John Frandsen
Mette Gregersen (næstformand)
Poul-Erik Bøge Henriksen
Ole Herslund
Elsebeth Larsen
Lise Manniche (Papyrusredaktør)
Elin Rand Nielsen (webmaster)
Annemette von Lengern Tranberg

PAPYRUSredaktion

Lise Manniche (ansv.)
Bo Dahl Hermansen
Elin Rand Nielsen
Anne Zeeberg

Grafisk medarbejder

Merete Allen Jensen

Tryk

P.E. Offset, Varde
Papyrus udgives med støtte fra
Kulturministeriets Tidsskrift-
støtteudvalg.

Eftertryk kun tilladt med skriftlig
tilladelse fra redaktion og forfat-
tere.

Indlæg modtages gerne. Bortset fra
det redaktionelle stof dækker
bladets indhold ikke nødvendigvis
redaktionens holdninger, da Papy-
rus også er åben for debat.

ISSN 0903-4714

Omslagsbillede

Relief af Necho II og guden Horus.
Kalksten. H 14 cm. Formodentlig
fra Letopolis. Ny Carlsberg Glyp-
totek ÆIN 46. Foto Ole Haupt,
Ny Carlsberg Glyptotek. (Til Kim
Ryholt's artikel).

Redaktionelt

Ved en ekstraordinær generalforsamling d. 25. februar i år blev Dansk Ægyptologisk Selskabs ledelsesstruktur ændret (se kolofonen t.v. og Siden Sidst). Der er dog ingen radikale ændringer i Papyrus' redaktion, ej heller i den redaktionelle linie. Vi vil gerne være langtidsholdbare, men samtidig aktuelle, og vi stræber efter populære artikler med et solidt fundament (hvilket udmønter sig i en del fodnoter, som det står læseren frit for at anvende eller ignorere). Yderligere er vi i den lykkelige situation, at vi har en stribe forskere, der med forholdsvis kort varsel kan producere spændende bidrag, relateret til deres igangværende forskning, eller måske til noget helt andet. Da vores blad primært er for medlemmer af DÆS, er der heller ikke noget akut, økonomisk pres for at overleve. Under de betingelser er det en gave at være redaktør.

Kim Ryholt har udført detektivarbejde på højt niveau for at forsøge at opspore kong Nechepsos' sande identitet. Dette navn optræder i litterære tekster, men Kim forstod, at -psos ikke oprindeligt var en del af personens navn, men derimod et tilnavn, og at dette epitete, modsat tidligere fortolkninger, skal fortolkes som "den vise". Derpå var opgaven at finde en konge, hvis navn begyndte med Nech..., som fungerede på det relevante tidspunkt, og som kunne have egenskaber, der berettigede til et sådant tilnavn. Det er spændende læsning.

Redaktøren har forsøgt at få rede på det mylder af sfinxer, der flankerer de gamle processionsveje i Karnak og Luxor. Dette er aktuelt i lyset af det logistisk komplicerede arbejde, der for tiden finder sted for at frilægge den længste af dem: den omkring 2 km lange allé, der af den sidste indfødte konge på Ægyptens trone blev anlagt som en storstilet gestus for på monumental vis at markere forbindelsen mellem Luxor-templet og templerne i Karnak. I skrivende stund er arbejdet endnu ikke afsluttet, og det bliver interessant at se, om der i sidste øjeblik fremkommer nye arkæologiske oplysninger om ruens forløb i Karnak-enden.

Paul John Frandsen har taget vejen uden for Ægyptens grænser for at belyse spørgsmålet om ægteskab mellem nære slægtninge. Persien og Mesopotamien kan nemlig bidrage med interessante vinkler på dette kontroversielle emne og på, hvordan man i det hele taget definerer begrebet incest. Paul har skrevet en hel bog om emnet. Den foreliggende artikel er baseret på et foredrag holdt for en gruppe psykiatere på Rigshospitalet dette forår.

Jørgen Podemann Sørensen er specialist i ægyptisk religion. Med udgangspunkt i forskellen mellem danske salmer og deres oldægyptiske forgængere demonstrerer han, hvordan de ægyptiske hymner havde en helt præcis funktion i den daglige tempelkult. Verdens skabelse skulle etableres hver eneste dag, og fra et nulpunkt, effektueret af ypperstepræsten, påkaldtes guden i alle sine navne, som indikerer hans skaberevner, og verden fortsatte sin gang.

LM